Lietas Nr. C26051314
Lietas arhīva Nr. C-0117-15/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesas tiesnese T.Maļinovska
2015.gada 19.februārī izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24 civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības (AAS) „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 550,88 un likumisko nokavējuma procentu EUR 125,96 apmērā piedziņu,

Aprakstošā daļā :

2014.gada 21.janvārī AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. B/ par zaudējumu EUR 550,88 un likumisko nokavējuma procentu EUR 125,96 piedziņu.

Prasībā norādīja, ka 20.02.2009. AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" un /pers. C/ noslēdza sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgumu Nr.NB016373, saskaņā ar kuru prasītājs apdrošināja transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību laika periodam no 20.02.2009. līdz 20.05.2009.

30.03.2009., Rīgā, Maskavas ielā, atbildētājs braucot ar SIA „Hanza līzings" piederošo transportlīdzekli SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, turpmāk - CSNg, kā rezultātā tika bojāts SIA „Unilīzings" (turētājs - SIA „Alko"), piederošais transportlīdzeklis VOLVO, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, un miesas bojājumus guva transportlīdzekļa, SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, pasažieri /pers. C/ un /pers. D/.

Prasītājs 09.04.2009. no SIA „Alko" saņēma OCTA apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu par transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/ bojājumiem, un 10.06.2009. no Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras, (turpmāk tekstā –VOAVA), iesniegumu par zaudējumu atlīdzināšanu regresa kārtībā, ar lūgumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību VOAVA par /pers. C/ ārstēšanu Ls 37,81 jeb EUR 53,80 apmērā un par /pers. D/ ārstēšanu Ls 246,71 jeb EUR 351,04.

Kā tas ir norādīts Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes izziņā par CSNg, atbildīgs par CSNg izraisīšanu ir transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, vadītājs /pers. B/.

Tā kā prasītājs ir apdrošinājis transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību un atbildētājs ir atzīts par CSNg izraisītāju, tad, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma, (turpmāk - OCTA likums), 31.panta 2.daļu, kas nosaka, ka zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, prasītājs 29.04.2009. ir izmaksājis SIA „Alko" apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzeklim VOLVO, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, CSNg rezultātā nodarītajiem bojājumiem, pārskaitot uz SIA „Alko" norēķinu kontu Ls 102,64 jeb EUR 146,04.

Zaudējumus, saskaņā ar OCTA likuma 37.panta 3.daļu ir novērtējis sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts /pers. E/ (sertifikāta Nr.AA328).

Prasītājs izskatot VOAVA iesniegumu Nr.4/1.1-10/3746 un, pamatojoties uz OCTA likuma 18.pantu, 19.panta 1.daļas 1.punktu, 20.panta 1.daļu, 31.panta 2.daļu un Ministru kabineta 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.92 „Noteikumi par valsts budžeta un pašvaldību budžetu izdevumu atlīdzināšanas apmēru un kārtību, nodrošinot ārstēšanu, rehabilitāciju, tehniskos palīglīdzekļus un pensiju un pabalstu izmaksas", 01.07.2009. izmaksāja VOAVA apdrošināšanas atlīdzību par /pers. C/ ārstēšanu EUR 53,80 apmērā un par /pers. D/ ārstēšanu EUR 351,04 apmērā.

Saskaņā ar OCTA likuma 41.panta 1.daļas 1.punkta c)apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas pēc ceļu satiksmes negadījuma, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktas prasības, atstājis notikuma vietu [...].

Pamatojoties uz minēto un tā kā tika konstatēts, ka atbildētājs ir izraisījis CSNg un pēc tā izraisīšanas ir atstājis negadījuma vietu, prasītājs nosūtīja atbildētājam 3 regresa pieteikumus ar lūgumu atmaksāt prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 146,04 apmērā par transportlīdzeklim VOLVO, valsts reģ. Nr. /TL numurs/ nodarītajiem bojājumiem, EUR 53,80 par /pers. C/ ārstēšanu, kā arī par /pers. D/ ārstēšanu EUR 351,04.

Uz prasības sagatavošanas dienu atbildētājs nav atlīdzinājis zaudējumus prasītājam EUR 550,88 apmērā.

Bez tam, pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, prasītājs aprēķināja un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus EUR 125,96 par laiku līdz 14.01.2014.

Pamatojoties uz augstākminēto un vadoties no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 1.daļas 2.punkta c)apakšpunkta, no Civillikuma 1759., 1765., 1775., 1779.pantiem, Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļas, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumus EUR 550,88 apmērā, likumiskos procentus EUR 125,96 apmērā, kā arī piedzīt no atbildētāja visus tiesas izdevumus; noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no zaudējumu pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētāja tiesas noteiktajā termiņā savus rakstveida paskaidrojumus neiesniedza, tiesas sūtītos paziņojumus pēc deklarētās dzīvesvietas nesaņēma, no pasta iestādes ir atpakaļsūtījumi.

Civilprocesa likuma 250 ^{25}.panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2014.gada 09.jūnijā prasītājam un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (l.l.33-35).

Ar Rēzeknes tiesas tiesneses T.Maļinovskas 2014.gada 30.oktobra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā uz 16.02.2015. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2014.gada 30.oktobrī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (l.l.58).

Tiesas dokumenti piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 56^{1}.pantu uzskatāms, ka pusēm ir paziņots par procesuālo darbības laiku un vietu, attiecīgo nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti.

Novērtējot lietas materiālus un pārbaudot likumā noteiktā kārtībā gūtos pierādījumus to kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji sekojošo apsvērumu dēļ :

Motīvu daļa :

Konstatēts, ka 30.03.2009. notika ceļu satiksmes negadījums, un tieši, Rīgā, Maskavas ielā, atbildētājs /pers. B/ braucot ar SIA „Hanza līzings" piederošo transportlīdzekli SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kā rezultātā tika bojāts SIA „Unilīzings" (turētājs - SIA „Alko"), piederošais transportlīdzeklis VOLVO, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, un miesas bojājumus guva transportlīdzekļa, SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, pasažieri /pers. C/ un /pers. D/, ir Valsts policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu (l.l.15).

Kā tas ir norādīts Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes izziņā par CSNg, atbildīgs par CSNg izraisīšanu ir transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, vadītājs /pers. B/.

20.02.2009. AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" un /pers. C/ noslēdza sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgumu Nr.NB016373, saskaņā ar kuru prasītājs apdrošināja transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību laika periodam no 20.02.2009. līdz 20.05.2009. (l.l.8).

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 24.panta 1.daļa nosaka, ka apdrošinātāju birojs atlīdzina valsts budžeta un pašvaldību budžeta izdevumus, kas radušies nodrošinot cietušā ārstēšanu, rehabilitāciju un tehnisko palīglīdzekļus.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma, 31.panta 2.daļu, kas nosaka, ka zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Sakarā ar to, ka prasītājs ir apdrošinājis transportlīdzekļa SAAB 9-3, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību un atbildētājs ir atzīts par CSNg izraisītāju, tad, pamatojoties uz iepriekš minēto speciāla likuma normu, prasītājs 29.04.2009. ir izmaksājis SIA „Alko" apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzeklim VOLVO, valsts reģ. Nr. /TL numurs/, CSNg rezultātā nodarītajiem bojājumiem, pārskaitot uz SIA „Alko" norēķinu kontu Ls 102,64 jeb EUR 146,04 (l.l.12-14), ir SIA „Alko" 09.04.2009. atlīdzības pieteikums AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" (l.l.9), 17.04.2009. transportlīdzekļa apskates protokols (l.l.11), sertificēta eksperta /pers. E/ zaudējumu aprēķins (l.l.12), AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" lēmums par apdrošināšanas atlīdzību (l.l.13), izdruka no internetbankas par apdrošināšanas atlīdzības pārskaitījumu (l.l.14).

Prasītājs izskatot VOAVA iesniegumu Nr.4/1.1-10/3746 (l.l.17) un, pamatojoties uz OCTA likuma 18.pantu, 19.panta 1.daļas 1.punktu, 20.panta 1.daļu, 31.panta 2.daļu un Ministru kabineta 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.92 „Noteikumi par valsts budžeta un pašvaldību budžetu izdevumu atlīdzināšanas apmēru un kārtību, nodrošinot ārstēšanu, rehabilitāciju, tehniskos palīglīdzekļus un pensiju un pabalstu izmaksas", 01.07.2009. izmaksāja VOAVA apdrošināšanas atlīdzību par /pers. C/ ārstēšanu EUR 53,80 apmērā un par /pers. D/ ārstēšanu EUR 351,04 apmērā, lietā ir minēto atlīdzību apstiprinošie dokumenti (l.l.18-26).

Uz prasības sagatavošanas dienu atbildētājs nav atlīdzinājis zaudējumus prasītājam EUR 550,88 apmērā (l.l.2).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 1.daļas 1.punkta c)apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas pēc ceļu satiksmes negadījuma, neievērojot šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktas prasības, atstājis notikuma vietu [...].

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka prasītājam ir regresa prasījuma tiesības pret atbildētāju saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 1.daļas 1.punkta „c" apakšpunktu.

Konstatēts, ka zaudējumus atbildētājs nav atlīdzinājis.

Izvērtējot iepriekš minēto kopumā, tiesa secina, ka prasībā izklāstītie apstākļi apstiprinās ar tai pievienotajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā un prasība ir pamatota ar iepriekš norādītajām likumu normām, tāpēc no atbildētāja par labu prasītājam regresa kārtībā piedzenami zaudējumi prasības summas apmērā.

Prasījums par likumisko procentu piedziņu ir nepamatots un noraidāms sekojošo apsvērumu dēļ :

Prasītājs atbildētājam ir aprēķinājis par parāda zaudējumu apmaksas kavējumu likumiskos procentus, kas atbilstoši Civillikuma 1765.pantam ir 6% gadā. Likumisko procentu apmērs aprēķināts līdz 14.01.2014.

Likumiskie procenti aprēķināti sekojošā kārtībā: par 281 kavējuma dienu 2010.gadā – EUR 25,45; par 365 kavējuma dienām 2011.gadā – EUR 33,05; par 366 kavējuma dienām 2012.gadā – EUR 33,14; par 365 kavējuma dienām 2013.gadā – EUR 33,05; par 14 kavējuma dienām 2014.gadā – EUR 1,27, kopā EUR 125,96, ir prasītāja aprēķins (l.l.2).

Civillikuma 1756.pants, uz kuru atsaucās prasītājs, lūdzot piedzīt likumiskos procentus no atbildētāja, nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Likumisko procentu pieprasīšanas gadījumi ir strikti regulēti Civillikuma 1759.pantā.

Minētā tiesību norma noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; 2) par svešu naudu, nevien tad, kad tās turētājs to lietojis savā labā, bet arī tad, kad viņam pienācies šo naudu noguldīt uz procentiem un viņš to nav darījis; 3) par visu to, ko pilnvarnieks vai vispār katrs svešu lietu pārzinātājs izlicis naudā sava atvietojamā labā; 4) par preci, ko tirgotāji vai citu arodu piekopēji izdevuši uz parādu pie sava aroda nepiederīgām personām, no tā laika, kurā pēc vietējās parašas jāsamaksā pircējam iesniegtie tirdzniecības rēķini, ja vien par samaksas laiku nav bijis norunāts citādi; 5) par prasījumiem, kas nodrošināti ar kreditora valdījumā nodotu augļu nesēju lietu (1362.p.).

Konkrētajā gadījumā prasītājs piedzen nodarītos zaudējumus, kuri pēc jēgas un būtības neatbilst nevienam Civilprocesa likuma 1759.pantā minētajam gadījumam.

Neviens no pantā minētajiem gadījumiem nav konstatējams. Ja iet runa par parāda samaksas nokavējumu, tad nav konstatējams, ka 2010.gada 24.februārī (l.l.27,28) – ar pirmo prasītāja pretenziju - ir iestājies maksājuma pienākums, jo atbildētājs nav parādā prasītājam, kamēr šo regresa prasību

neizlems tiesa.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums nosaka prasītājam tiesības izvirzīt regresa prasību pret satiksmes negadījumu izraisījušo transportlīdzekļa vadītāju, bet nenosaka atbildētāja šīs prasības bezstrīdus izpildīšanas pienākumu. Nav konstatēta arī svešās naudas izmantošana, ka arī citi Civillikuma 1759.pantā paredzēti gadījumi.

Pie nodibinātajiem apstākļiem tiesai nav tiesiska pamata apmierināt lūgumu par likumisko procentu piedziņu no atbildētāja prasītāja labā un prasība šajā daļā ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesai ir jānorāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no parādnieka procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši šai likuma normai un Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikto likumisko procentu apmērs 6% (seši procenti no simta gadā) ar spriedumu ir nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no neatmaksātās zaudējumu summas EUR 550,88.

Prasītājam ir tiesas izdevumi EUR 87,33 apmērā (valsts nodeva EUR 82,63 apmērā proporcionāli prasības apmierinātajai daļai, un izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma un pavēstu piegādāšanu EUR 4,70 apmērā), kurus saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu jāpiedzen no atbildētāja prasītāja labā.

Konstatēts, ka iesniedzot minēto prasību AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" kļūdaini nomaksāja lielāku valsts nodevu, nekā saskaņā ar Civilprocesa likumu bija nepieciešams nomaksāt.

2014.gada 23.septembrī AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" iesniedza tiesā pieteikumu par pārmaksātās valsts nodevas EUR 52,64 atmaksāšanu. Pieteikumam pievienoti valsts nodevas samaksu apliecinoši dokumenti – 26.06.2014. maksājuma uzdevums par valsts nodevas EUR 52,65 samaksu un 10.01.2014. maksājuma uzdevums par valsts nodevas EUR 101,53 samaksu. Kopā pieteicējs Valsts kasē kā valsts nodevu bija pārskaitījis EUR 154,18.

Uzskatu, ka iesniegums ir apmierināms. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu par prasības summu EUR 676,84 maksājama valsts nodeva EUR 101,53.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punktu samaksātā valsts nodeva atmaksājama pilnīgi vai daļēji šādos gadījumos: 1) ja iemaksāta lielāka nodeva, nekā to nosaka likums.

Pieteicējs, iesniedzot pieteikumu kļūdaini iemaksāja valsts nodevu lielāka nekā to prasa likumdošana apmērā, līdz ar to pieteicējs pamatoti lūdz atmaksāt pārmaksāto valsts nodevu EUR 52,64 apmērā.

Rezolutīvā daļa :

Pamatojoties uz Civillikuma 1759.pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu, Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punktu, 37.panta otro un trešo daļu, 193., 195.pantu, 204.[1] pantu, 250.[25]panta, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas numurs 40003494976, labā zaudējumus EUR 550,88 un tiesas izdevumus EUR 87,33, kopā EUR 638,21 (seši simti trīsdesmit astoņi euro un 21 eurocents).

Piedzenamo summu pārskaitīt uz AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas numurs 40003494976, bankas kontu AS Swedbank, LV48HABA0001408062030.

Noteikt AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas numurs 40003494976, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus – 6% gadā no neatmaksātās zaudējumu pamatsummas EUR 550,88 apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma nosacījumus procentu pieauguma aprobežojumam.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Atmaksāt AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas numurs 40003494976, no valsts budžeta līdzekļiem kļūdaini pārmaksāto valsts nodevu EUR 52,64 (piecdesmit divu euro un 64 eurocentu) apmērā, kas 26.06.2014. samaksāta Swedbankā pēc maksājuma uzdevuma Nr.3479, saņēmējs - Valsts kase.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Rēzeknes tiesā.

Tiesnese: